

מספר: 000082/95
תאריך: 9/10/2003

בית משפט המחויז
תל אביב-יפו

1. כב' השופטת אלשיך ורדה

בפני:

עו"ד שאל קוטלר בתפקידו במפרק
העמותה לקידום הספורט בהפועל תל
1. אביב

העתור:

- נגד -

1. מס הכנסה
2. המוסד לביטוח לאומי
3. כונס הנכסים הרשמי

המשיבים:

1. עו"ד קובי כהן
2. עו"ד שדי אור
3. עו"ד צמן-יעקובוביץ

ב"כ העותר:

ב"כ המשיבים:

פסק דין

החלטה

מנחת בפני בקשתו של מפרק העמותה לקידום הספורט בהפועל תל-אביב (להלן: "המפרק" ו"העמותה", בהתאם), כי יוכהר שבין העמותה לעובדיה לשעבר לא מתקיים.cut>יחסינו בעבד-מעביד, וכי חלוקת הדיבידנד לנושי העמותה לא יחויב בתשלומי מס ותשולם אחרים הנובעים מיחסינו בעבד-מעביד, כגון מס שכר, מס מסיקים וכיוצא באלו, וכמו כן יוטלו על המפרק חובות ניהול חברות השכירות המוטלות על מעביד; לטענת המפרק, מן הראי למצוות את חובתו לניכוי מס במקור מכל נושא, בין אם עובד ובין אם לאו, לפי האישורים שיציג בפנויו. לעניין זה מסתמכם המפרק, בין היתר, על העובדה שאינה בחלוקת כי העמותה מצויה בפרק מאז 1995, ואין עסקינו במצב בו "פרק מפעלי" מוסיף להלן את העמותה כעסק חי ולהעניק את העובדים בסוגרת זו.

הרשויות המס וביתוח לאומי (להלן: "המליל") מותגדים בקשה, וטענים כי על חובות הנובעים משכר עבודה להיות מטופלים כאילו בא המפרק בעלי הממשק. כמו כן, מעלות רשותות המס טענות מקדיות, הנוגעות להדר זכותו של מפרק לתקוף חייב מס, אלא על דרך השגה, וכן טענה כי בקשה תאורטית, משומשאותו חייב מס טרם בא לעולם. כונס הנכסים הרשמי טוען, כי עסקינו בבעיה כללית של מדיניות משפטית אשר טרם ניתן לה מענה ברור, ויש לה צדדים לכואן ולכואן; בסופו של דבר, בחר הקונס הרשמי להותיר את הסוגיה לשיקול דעתו של בית המשפט. לאחר שהחנו בפניה תשובות הצדדים ותגובהם לתשובות, ומאחר ועסקינו בחלוקת משפטית-עקרונית שאינה כרוכה בבירור עובדתינו כלשהן, מצאתי כי נסיבות המקרה במעמד הצדדים; וכך אני עושה.

טענות המפרק;

1. מילוי דרישת מס הכנסה, כי המפרק יפעיל מערכת דיווחים ומיסוי כאילו היה מנהל עסק תי, הינה יקרה ומסורתית ביותר, ותדרוש תשלום מיסים נוספים, וזאת עבור יותר מ-60 עובדים לשעבר. אין כל מקום להטיל עלויות כה נכבות על קופת הפירוק; זאת ועוד, הליכה בדרךן של רשותות המס תביא, בעקבותיה, להגדלת חלוקה בדיידנד מקופת הפירוק, ולמעשה להעדרת נושם.

אלא שאין כל חובה להטיל על מפרק דרישות מסווג זה, באשר אין הבדל עקרוני בין נושא שהיה עובד לנושא אחר. זאת, באשר בין המפרק לא מתקיים יהסוי עובד-מעביד, וכי לפחות לא חלות עליו חובות דיווח ומיסוי, מלבד ניכוי מס במקור לפי אישורים שיציג כל אחד מהנושאים.

2. נали מט הכנסה עצמה מבדים היטב בין "פרק מפעיל", אשר הינו למעשה מנהל עסק לכל דבר, לבין מפרק שככל תפקידו מיושן; الآخرונו אינו נדרש אלא להגיש דוח כנסי לבית המשפט ולהעביר העתק ממנו לרשותו המשם

3. מן הדין להחיל דין דומה גם כלפי הביטוח הלאומי, באשר אין זה סביר כי מפרק יהיה "מעסיק" עבור חוק אחד ו"משלים" גרידא עבור חוק אחר.

4. יהסוי עובד-מעביד מסתומים עם מותן צו הפירוק, אלא אם המפרק מעסיק בפועל עובדים לאחר מכן; עסוקין בניתוק יהסוי עובדה על-פי דין, ואין "חידוש" היהיסים אך ורק מושום שבkontact המפרק נצברו כספים לחולקה.

טענת רשותו המשם כי תשלום על-ידי המפרק מהוות תשולם "עברית", זהה למקבב בו העמותה משלמת שכר, הינה מלאכותית ומתעלמת ממועד התשלום וממקור הכספיים. נוצרת אונומליה, אם וכאשר המפרק מודיע בשנת 2002 דין שאופיו נגזר מטעם העמותה מול הנושאים בשנת 1994. זאת ועוד; אם עסוקין בדיון על התקופה שלפני הפירוק, הרי נוספת לעמותה הוצאה בגין שכר, דבר אשר מצמצם את חובותיה כלפי רשותו המשם - אלא שכן, מטעמים השמורים עמו, לא בחרו לצמצם את הוצאות החוב שהגיעו בהתאם לכך.

5. מפרק רוכש את אישיותה המשפטית של העמותה, אך אינו בא בענילה באורח בلتוי מסוייג לכל דבר ועניין; קל וחומר, שאין לווקן מותן את ההלכה, פיה יהסוי עובד-מעביד ניתקים עם מותן צו הפירוק.

טענות מס הכנסה;

6. מאוחר והמפרק טרם שילם את שבר העבודה לתקופה שטרם צו הפירוק, אי לכך לא הוצאה שומה כלשהי, ואין בסיס להוצאה. لكن, עסוקין בבקשת מוקדמת, אשר לפי ההלכה הפסקה יש לדוחות על הסוף.

7. זאת ועוד; בית המשפט נעדר סמכות לדון בחבות העמותה במסגרת בקשה לממן הוראות. מדובר בבקשת שעיקרה לפטור את המפרק מחובות תשלום מיסים, לרבות הגשת נתוני ודוחות. עסוקין בחבות עקרונית הנקבעת במישור דין המסק, לפי ההלכה הפסקה, זהה שאליה שיש לדון בה על דרך של הגשת השגה לעניין קביעת השומה ויתרת הליכי העורר הקבועים בחוק. לעניין זה, מפנה מס הכנסה להחלטת בכ' השופט לוייט בת"א 298/86 בש"א 10601/90 יולוס ני נציג מס הכנסה.

8. כל תשלום שמשלם המפרק בגין חובות עבר נובע ממישור יהסים שהיה קיים בין הנושא לעמותה טרם פירוקה. חיוב המס נקבע לפי מקור הזכות ממנו נובע התשלום לנושא, קרי "כל המוקור". אין כל רלוונטיות ליהיסים המשפטיים בין המפרק לנושא בעוד התשלום.

כל המקור מוחל גם בדיני פירוק; כך בסעיף 354 לפקודה, המKENה נעמד קדימה לנושאים ספציפיים לפי מקור הזכות. קבלת עונתו של המפרק תיתר למשעה את סעיף 354. האם מבקש המפרק לשולול מהעובדים את דין הקדימה, משום שבעת חלוקת הדיבידנד לא מתקיים יהסוי עובד-מעביד?

9. אין כל רלוונטיות לשאלת, האם שימוש המפרק כ"פרק מפעיל" אם לאו, באשר תשלום המשם נובע ממוקור תשלום החוב, ולא ממעמדו ומהות תפקידו של המפרק בעת חלוקת הדיבידנד.

10. תשלום מיסים הנובעים משכר עובדה אינם בגדר העדפת נושים, באשר עסוקין במיסים שוטפים שנולדים אך ורק עם תשלום השכר, ואי לכך, עסוקין בהוצאות פירוק, אשר אינם נכללים במסגרת חובות העבר של העמותה.

11. טענת המפרק כי אין הוא נכנס בענלי העמותה יוצרת הפרדה בין העמותה לבין בעת ביצוע תשלומיים לנושאים; הפרדה זו הינה מלאכותית, באשר התשלומיים אינם אלא תשלוםומיים

שמבוצעת העמותה מכיספה, באמצעות המפרק.

12. עניין ניתוק יהסי העבודה עם מתן צו פירוק אינו קשור לתשלום המס המוטל על תשלום שכר לעובדים, אלא נוגעות להKENYT זכויות לעובד, כגון אפשרות לתב尤 פיצויי פיטורין, קבלת זכויות מהמליל, ועוד.

טענות המוסד לביטוח לאומי;

13. משורלים לעובדים סכום על-חשבון שכר עבודה, יש לנכות ממנה דמי ביטוח לאומי כחוק; אם משולם הסכום על-חשבון פיצויים, הרי שהוא פטור - וזאת על פי חוקי המליל.

אין כל העדפת נושם בתשלום חוב זמי ביטוח, אשר עסקינו בחוב בגין תשלום שוטף של שכר. זאת ועוד; דמי הביטוח מבטחים לעובד רצף זכויות, ועמדת המפרק עשויה לפגוע בו, ללא הצדקה עניינית או משפטית.

14. המיצב המקורי בין העמותה לעובד נגזר מסעיף 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי, לפיו מעביד חייב בתשלום דמי הביטוח עד עובדו. המועד הקובל הינו המועד בו קם החוב; זהו "כלל המקור", והוא עומד לרשותו בדרכו של המפרק. זאת ועוד; אף דין הקדימה העומדת לעובד הינו פועל יוצאת מ"כלל המקור"; דבר זה אינו משתנה בשל העובדה כי חלק מה חוב העובד נותר בגדר "נשיה בלתי מوطחת".

תגوبת המפרק לטענות המשיבים;

15. המשיבים מערבים, שלא כדין, בין מעמד הדיבידנד לבין מעמד המפרק:

מעמד הדיבידנד נקבע לפי דיננו המס לגבי כל נושא, ואיזו רואים בפיצו או בשיפוי כבא בנעל הנסס או ההכנסה שאבדו. זהה מחותנו של "כלל המקור", וכך נבדק האם ההכנסה היא פירוטנית, הונית וכיוצא בזה.

אלא שאין דבר בין עניין זה לבין מעמדו של המפרק, ואין בכך בכךו כי המפרק משלם את התשלומיים כמעביד. אין בטענה הכללית והגורפת כי המפרק בא בנעל העמותה בכך לתרום בכך. בנושא יהסי עובד-מעביך ישנה הלהבה ברורה, כי הקשר ניתק מרגע הפרוק.

16. מעמדו של המפרק אינו שונה של עורך-דין, אשר גבה כספים ומעביר אותם ללקוחו. אך ברור הוא, כי עורך-דין שכזה אינו חייב בדיוח כמעביד, אף אם יציג עובד בבית הדין לעבודה. דומה הוא אף מעמדו של צד ג', אשר נתןUberות לחובות מעביד ומשלם אותם במקומו.

17. דוקא החלטת כלל המקור וראיות הדיבידנד כאלו הוא משולם על-ידי המעבד נכו לתקופת חדלות הפרעון יוצרת בעיה קשה של העדפת נושים:

העמותה לא נהגה כדין, ערבת פרוקה, כאשר לא העבירה ניכויים ויצרה חוב מול מס הכנסה וביטוח לאומי - לא יתכן כי רשות המס יזכה ב-100% מוחב זה, בעוד יתרת הנושים זוכים בעשרה מוחombs בלבד.

18. לעניין טענות הסוף:

א. מפרק סביר חייב לבקש הוראות מראש, ולא להעמיד את בית המשפט בפני מצב מוגמר. זהה עצם מחותה של בקשה לממן הוראות. אי כך, אין מדובר בשאלת "תאורטית".

ב. הבקשה נסבה על מעמד מפרק, ולא בשאלות הנוגעות למשמעות העמותה; רק אם יקבע כי המפרק פועל כמעביד, יחולו כללי הדיוח והמשמעות הנגרמים. המפרק אינו תוקף חייב מס שהוטל, אלא מבקש הוראות בעניין מעמדו כמחלק תשלומי דיבידנד. סוגיה עקרונית זו חייבה להידון בבית המשפט של פירוק. מסיבה זו, אין הדריך הדיונית בתגובה מס הכנסה רלוונטיות.

לענין זה, מפנה המפרק לפשי' 590/97 מפרק ח.א. מזון ני מעימם, שם הכריע בית המשפט בסוגיה דומה, תוך הבהיר כי אין עסקין בדיוני מס, אלא במעמד המפרק ובמעמד תשלום - האם בהעדפת נושים עסקין, אם לאו. פקיד השומה אינו מושמק לדון כלל ועיקר ב"השגה"

אשר עניינה העדפת נושים.

19. מן הדין להחיל דין דומה לזה של פש"ר 98/66 איזודורפר ני המיל'ל, שם הונקימנה התנגדות לכאורה בין חוקי המיל'ל לבין דין הפירוק; טענה המיל'ל כי קיימת זו זכות מוחלטת להפוך החלטות מפרק מכח דין המיל'ל נדחתה בדיון כליל הנסוג בפני הדיון הスペציאלי של הפירוק. זאת ועוד; משמעות טענת הסף של רשותה המס היא נסiou להנקות להן "זכות וטו" על כל החלטה בנושא עקרוני זה.

20. אף תגובת המיל'ל אינה מכך כל התיחסות רצינית לשאלת המפתח: האם מפרק הינו "מעביד" החייב במס עבור תשלים לעובד. כך גם המיל'ל עצמו, כאשר הוא משלם "בנעל" המעביר" גמלה, אינו מחויב להפיק תלוishi שכר ולשלם מס מעסיקים ומס שכר.

זאת ועוד; עניין "rechtliche Rechte" אינו רלוונטי, באשר העובדים אינם עובדי העמותה מזה שנים: גם אם יועבר תשלים, הוא לא יועבר עbor 1994, אלא יזקף לשנה הנוכחית. אין בכך כל תועלת או נזק לעובד, העובד כוון למקום אחר.

עד מת כוון הנכסים הרשמי;

21. המפרק משלם דיבידנד לעובדים על חשבו שכר עבודה שטרם קיבלו, עקב יחסיו עבר בין העמותה לעובדיה עבר הפירוק. מאידך גיסא, המפרק אינו "מעביד" של העובדים, גם בעת ולוועין תשלים הדיבידנד.

השאלה הינה, האם לראות את התשלום לעובדים כדיידנד המתשלם לכל הנושים, או כשכר-עובדיה ממש, אשר הדיון מטיל עליו חובות שונות הנופלות על "כל המשלים או אחד" לתשלומו של הכנסת עבודה" (סעיף 164 לפקודות מס הכנסת), בין אם הינו מעביד ובין אם לאו.

22. אין לקבל את טענת המפרק כי החלטת חיובי מס עליו תיזור העדפת נושים, באשר אם אכן רווחות עליו חובות כאלו, הרי שדווקא קבלת טענותו תאפשר את "התעשרות" הנשים על חשבו רשותה המס.

23. אין מחלוקת כי קיימת חובת דיווח ותשולם מס על הדיבידנד; השאלה הינה מי חובה זו: האם המפרק או העובד עצמו. סוגיה זו יש לפטור בדרך של קביעת מדיניות משפטית: מאידך גיסא, אם יוכרע הדיון לטובות המפרק, ייחסס ממנו ניהול מערכת חשבונות יקרה, אולם הנטיל יפול על הנשים, אשר חלק מהם עשוי להתקשות ולהתמודד עם תשולם מיסים. מן הדיון לקבוע מדיניות ברורה בנושא זה - וכונס הנכסים הרשמי מותיר זאת לשיקול דעתו של בית המשפט.

עד כאן עובדות המקירה וטענות הצדדים, ולהלן החלטתי;

טענות הסף של מס הכנסת;

24. טענת הסף של מס הכנסת הינה, למעשה, כפולת-פנים, ועיקרה היא כי לעת עתה, אין מדובר אלא בשאלת תאורטית, באשר טרם נקבעה חובות במס; זו תקבע רק לאחר שיודיעו המפרק בדיון הדיבידנד לעובדים. איז, ממשיק מס הכנסת ווטען, אז נעסוק בשאלת "חייב במס", אשר אין לדון בה בפני המשפט של חדלות פרעון, אלא בהליך ההשגה הקבועים בדיוני המס. לעניין זה, מצטט מס הכנסת קטע מפסק-דין מהזוי, ת.א. 298/86 וולוס ני נציג מס הכנסת, בו קבע כבוי השופט לוייט כי דיון בשאלת חובות במס במסגרת בקשה לממן הוראות תגעה בזכויות המדינה, באשר לדיני ראיות וחובות הוכחה, ואין זה משנה אם המחלוקת העניינית הינה בעירה משפטית; אין מקום לחפש "טעם מיוחד" ומוטב להצמד לכל שאלות של חובות במס יתבררו בדרך הדינונית שקבע המחוקק.

מכאן, מסיק מס הכנסת, כי אף בקשת המפרק דין "מקפקות" את זכויותיו לנחל דין בפרוץדרה הנכונה. אלא, לעומת זאת אין לאיל ידיים לאם, זאת באשר אין היא נטולת תמייה ופסוקות, בלשון המעטה.

ראשית ווער, כי פסק הדיון שצוטט איננו בוגר ונקיים מחייב; ההלכה הפסוכה, פרי עטו של בית המשפט העליון, עוסקת ממשעו בשאלות אשר עניין הינו, בcovhawk, בוגר בדיקת

קיומה או כימותה של חובות במשפט. זאת ועוד, יתכן מiad, כי פרשנות נאותה להחלטות יולוס תביא אותנו לאותה תוצאה עצמה. זאת, באשר אף כי השופט לויט לאזכיר בדבריו אלא שאלה של קביעת חובות במשפט.

השאלה הנשאלת, בעניין זה, הינה מה פירוש הדייבור "קביעת חובות במשפט", ומהם גבולותיו; זאת, באשר דומה, כי פרשנות המשיבים לדיבור הינה גורפת מדי. אם נלק לשיטתם, דומה כי ככל סcasן באשר הוא בין מפרק לבין רשות המשפט יצטרך להיזון בדרך של השגה, באשר אף אם זו טרם באה לעולם כלל ועיקר, הרי שהשאלה הופכת ל"יתאורתית", עד אשר תהיה בשלה להכרעה לפי הדריך הרצואה לשפטונות המשפט. דין אשר כזה, אין לאידי לאמצאו. עוד יותר, כי עמדת רשותות המשפט בעניין זה תמורהה, באשר בית משפט זה בן בעבר, פעמים רבות, בסוגיות עקרוניות הכרוכות במעמד רשותות המשפט: כך היה בפ"ר 590/97, בש"א 24150/00 בעניין עוזי איתן ארז ני מע"מ, וכן בפ"ר 2118/02 בענין 1355/03 רובננקו ני אגן המכס, שניהם בשאלת איזוהי פעולה שלא כדין המהווה העדפת מרמה במובן סעיף 98 לפקדות פשיטת הרגל, וכן בפ"ר 2629/86, בש"א 13660/02 ובש"א 10822/02 אגן מיסוי מקרקעין ני חברת אברהם גינדי בע"מ, שם נדונו סוגיות של הגדרת "עסקה" ובוטולה לצורך הטלת מיסים, וכן הלאה. המשותף לכל אותן פרשיות היה בשלושת אלו:

א. אף לא אחת מהן עסקה בשאלת תביעה חוב של רשותות המשפט כנגד מפרק, בגין חובות מס של החברה.

ב. قولן עסקו, במישרין או בעקיפין, בשאלות יחסים וסכסוכים שהתעוררו לגבי כינוי או פירוק בין המפרק לרשותות המשפט (אף אם "זרעיה" הסcasן מקורם בהתחנוגות החברה ערבית קויטהה)

ג. אף לא אחת מהן נכנסה לשאלות חישוב וכימות הקשוות בדיני המשפט, אלא בסוגיות משפטיות עקרוניות שעניינים דיני פירוק או הדין הכללי.

25. תמורה הוא, אם כן, מודיע דוקא כתע, עמדות רשותות המשפט על משמר "זכויותיהן החופצדורליות", וזאת בעניין אשר אין דבר בוין בין תביעה חוב. זאת ועוד; מן הראי להזכיר, כי מעמדו המודעד של רשותות המשפט, עומד לכאורה בסתירה לעקרון העל של דיני הפירוק, והוא עקרון השיווין בין הנושאים; אין חולק, כי ההתבות וזכויות היתר אשר ניתנות לרשותות המשפט הינם מפליגות: החל מדין קדימה, המשך באמצעות העומדים לרשותן על פי פקדות המיסים (גביה), המטוגלים להפכו בנסיבות מסוימות לנושא מובהט, וכלה בפריבילגיה המיחודת, לפיה אין מפרק רשאי לדחות את תביעה חובן, אלא עליו להגיש השגה - קרי, بعد נטל הראה מוטל על כל תורת הנושאים המגנים תביעה חוב להוכיח את תביעותם, הרי במרקחה של רשותות המשפט מתפקיד הנטול, ועל המפרק להוכיח, לפי הליכי ההשגה, כי לא קיימת חובות במשפט. כל זאת, כאשר ראה מחותית של "התחרות" פרי דיני המס מבחריה, כי כלים עודפים ועדייפים אלו, המוקנים לרשותות המשפט, אינם פועלים כנגד החיבוב "סרבן המשפט", אלא כנגד ועל חשבון יתרת הנושאים, אשר אינם 'סרבני מס', וקריסט החיבוב חדל הפרעון, פגעה בהם מניה ובהיה.

לענין זה הערתי בעבר, במסגרת ההחלטה בפ"ר פש"ר 95/92, בש"א 4242 מס הכנסה ני העומוtha לקידום הספורט בהפועל תל אביב, כי יתכן מiad ומן הראי לשקל את שינויה המكيف והיסודי של ההלכה זו, המתבססת על ההנחה הפורמליסטית, לפיה בא המפרק בועליו של הסרבון, ומעבר תחיתה לגישה מהותית ומתיישבת יותר עם חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, לפיה יזכה המפרק למעמדו הראי כבא-כוחים ונאמנים של הנושאים, המתוודים מול רשותות המשפט על חילקה הוגנת ושיוונית של נכסיו החיבוב, ולא (בעניין זה), כעומד בבעל החיבוב דוקא. לעניין זה יוער, כי בעוד שכך ניסת המפרק ל"נעלי החיבוב" נועדה להקנות לו כלים ראויים לביצוע תפקידו, הרי שמעמדו המהותי של המפרק הינו כבא-כוחים ונכנס לעילם של הנושאים, בכך האמור לגביה מהחייב חדל הפרעון, וככזה יש להתייחס אליו.

עם זאת, כפי שהערתי אז, שינוי ההלכה זה מסור אך ורק לבית המשפט העליון, ואין לי אלא לחזור על הצעתי כי דברים אלו ישקלו בשנית, לאור הרצionarioים המהותיים של דיני חדלות הפרעון וההגנה החוקתית על עקרון השיוויון ועל זכויות הקניין של הנושאים.

26. נסיבות המקירה דן, לעומת זאת, אין דורשות כל הכרעה ישירה בסוגיה זו; לעניין המקירה שבפני יאמר, כי לאור פגיעתו הכרורה של המעמד המודעד לו זכויות המשפט בעקרון השיוויון בין הנושאים, הרי מן הדין להקפיד ולדקדק, כי מעמד בוודף זה לא יחרוג מעבר לתוחמו הבהיר והמובה, והוא ההכרעה בתביעות חוב של רשותות המשפט. לשון אחר;

הכלל, לפחות אין למפרק או לנאמן בפשיטות רגל מוצא, מלבד לפנות לדרכי השגה, איןנו חל, אף לפי הדין הקיימים, אלא במקרים בו מגישה רשות המס תביעת חוב, שענינה דרישת על-חשבון חובות מס שצבר הגוף חדל הפרעון עבר קרייסטו. בנסיבות והוא הדבר נכון בכך, אלא עסוקינו בשאלת הכרוכה בתחולת דיןדים של חදלות הפרעון על רשות המס (כגון השאלה האם פעולה פולנית נפלה לגדר העדפת נושים), או בסכוך בין המפרק לרשויות המס אשר התעורר אגב הליך הפירוק, שלא על דרך בדיקות תביעת חוב, הרי אין לפוגע בעקרון השיוויון, ואין ליתן לרשות המס כל מעמד מועדף על זה של נושא אחר. לעניין זה, כאשר מבקש המפרק הוראות מבית המשפט, כיצד לנוכח במקרה פולני או אל מול דרישת פולנית של רשויות המס, או כאשר הוא מבקש הכרעה בסכסוך שאינו בגדר תביעת חוב, תלמים הכללים הרגילים של בדיקה, האם מתאימה הבקשה להידון על דרך של בקשה לממן הוראות, אם לאו, כאשר הנintel לשול התאמה זו הינו על הטוען בכך. לעניין זה יouter, כי רשות המס אין עומדות, בעניין זה, אל מול "יחסיב" הפועל בנכסיו הוא, אלא אל מול "ידו הארכוה" ושלוחו של בית המשפט עצמו, בעל תפקיד המחויב בrama גבוהה של הגינות ותומם-לב, ובית המשפט מפקח על עצדו.

עוד יאמור; אין הבדל מהומי בין מצב זה לבין מצבים שגורים בדיי הפירוק, בהם נידון בבית המשפט של פירוק סכסוך של מפרק מול צד ג', אשר הסמכות הענינית בו שייכת לכאורה לערכאה אזרחית, או סכסוך מול עובד, אשר הסמכות הענינית בו שייכת לכאורה לביון הדין לעובודה; זאת, בכדי לפוטרם בדרך המקוצרת, ומהירה והיעילה של בקשה לממן הוראות; זהו בסיס המושכלת המיחודה לדיני חදלות פרעון, המבקשת הכרעה מהירה ויעילה של כל התדיניות המפרק מול צדדים שלישים, במידת האפשר, תחת קורת גג אחת, הבקאה ושגורה בדיני חදלות פרעון. זאת, ככל עוד לא מוקפות זכויותיו המהוות של צד ג'.

27. בעניין זה, אם אכן פרשנותה של החלטת יולוס מרחיבה את העדפת רשויות המס מעבר למתחייב מפסיקת בית המשפט העליון, אין אני רואה עמה עין בעין; לעניין זה, מן הדין להתייחס אף לעובדה כי החלטת יולוס קדמה לחייבת חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, אשר ספק אם פרשנות 'מרחיב' של זכויות הינו ניתנות לרשות המס, החורגת מעבר לדלת אמותיה של תביעת חוב, עליה עימנו בקנה אחד.

זאת ועוד; פרשנות מרחיבה מדי של החלטת יולוס הופכת את מסקנותיה, במידה רבה, לתרמי דסתורי; הפסיקה עליה נסמכים המשיבים קובעת כדלקמן:

"דיןון בשאלת חובות במס במסגרת בקשה לממן הוראות בתיק פירוק חברה תפגע בזכויות המדינה, באשר לדיני ראיות וחובות הוהקה. אין זה משנה אם בבקשת הנוכחות המחלוקת הענינית היא בעיקרה משפטית. אין מקום לחפש 'טעם מיוחד', ומוטב להצמד לכל שאלות של חובות במס יתבورو בדרך הדיניות שקבע החוקק". (ההדגשות איןן במקור - ו.א.).

זומה, כי ככל שאנו הורגים מהתחום המוגדר של קביעת חובות הנידונה בתביעת חוב, הרי כך התוצאה של החלטת יולוס אינה תואמת (קל וחומר מתחייבת) מעצם הנוכחות אשר הולידו אותה מლכתחילה: אם הפגיעה בזכויות המדינה אינה אלא פגיעה בתחום דיני ראיות וחובות הוהקה, היכיזד ניתן לטוען כי אין זה משנה אם המחלוקת הינה משפטית תזרקה? זאת, כאשר במחלוקת מן הסוג الآخر אין כל חשיבות לדיני הוראות וחובות הוהקה, באשר העובדות איןן שנויות במחלוקת כלל ועיקר? הרי וזהו החבב, כי רשות המס, גוף ציבורי החבב בחובה מוגברת של תוס-לב, עליות והגינות, לא יכולו בדבריהם כי "נוחותן" אינה אלא "התשחה" של הצד שכגד בהליך ארוך ומסורבל, על חשבון יעילות הפירוק ועל חשבון הפירוק, וזאת ללא של "נוחות" זו תחולוה כל תועלות אמיתית מתחום הדין המהוות או דיני הראיות? אם אכן כך היה, הרי עמדה זו של רשויות המס לא הייתה אלא והה לעמודתו של כל נתבע הניבט מפרק, ומנסה לסכל שלא כדי דין מhair ויעיל במסגרה בקשה לממן הוראות, תוך נסיוון לגרור את בעל התפקיד התובע, במקומו, אל תוך התדיניות ארכוה ומסורבלת, ממנה הוא מקווה להשיג יתרון טקטו גרידא.

28. סוף דבר; החלטת יולוס אינה בגדר תקדים מחייב, ואין כל מקום לפרשנות המרחיבה והגורפת אשר מנסה מס הכנסה ליתן לה; זאת, נוכח מעמד העל המחייב של עקרון השיוויון בין נושי החברה, המעוגן היטב במעמד החוקתי של זכויות הקניין, כפי שהיא קבועה בחוק יסוד כבוד האדם וחירותו. עקרונות סוד אלו מחייבים להקפיד שלא להרחב את היתרונו לו זכויות רשויות המס על פניו יותר הנשים מעבר לדין אמותיה של החלטה בתביעת חוב, ולפרש את הביטוי 'קביעת חובות במס' בהתאמם. קל וחומר, שאין רשויות המס זכויות לאחיזה במקל משתי הकומות, וליחסום בקשה לממן הוראות מצד מפרק (ה המבקש כי בית המשפט יורה לו כי נושא, בטענה כי היא "תאורטית" עד שתקבע חובות במס, ולאחר מכן לחוסמו בטענה כי

משנתקבעה החבota, עליו לילך בדרך של השגשה. התנהגות זו אינה עולה בקנה אחד עם חובת ההגינות המומלצת על רשותו המשפטית, וטוב היה מס הכנסה עשו לא נמנע מכך מלכתחילה.

הסוגיה שבפני איננה כלל ועיקר בגין קביעה (או כימאות) של חובות במס, אלא שאלה משפטית עקרונית שמעלה מפרק, בשאלת סדרי הדיווח החלים עליו בתשלום דיבידנד לעובדים, ככל שמדובר נוגע לרשויות המשפט. זאת, כאשר בנסיבות המקרה דן, מחלוקת השאלה לשני "ראשים", ככלমן:

א. האם המפרק הינו "מעסיק" מבחינה זו, שחייבים עליו כללי הדיווח הסובכים החלים על מעסיק המשלים מושגורות?

ב. האם המפרק הינו "מעסיק" לצורך תשלום מס מעסיקים?

זאת, כאשר ברור הוא, כי ניכוי המשטח הדיבידנד עצמו אינו בגין מס המומלץ על המפרק (או על החברה בפירוק), אלא על העובד, אשר הוא החיבור במס, ושאלות קביעת החבota במס תונועה, אם תונועה, בין לבין רשותו המשפט. מאידך גיסא, מעמדו של המפרק כ"מעסיק" או העדר מעמד כזה תכريع, באופן נלווה לשאלה הראשונה, גם את השאלה האם חב המפרק לשלם, בנוסף לדיבידנד, גם מס מעסיקים - צעד אשר אך ברור הוא כי יבוא על חשבונו יתרת נושי החברה, וביחד על חשבונו הנושאים הבלטי-מובטחים, אשר הדיבידנד הצפוי להם הינו נמוך ביותר מניה ובה. אך ברור הוא, כי סוגיה זו אינה תאורטית כלל ועיקר, אלא שאלה אשר תכريع את מעמד המפרק ואת הדרך בה עליו לנוהג.

29. אין חולק, כי עם מינוי מפרק, "ברירת המחדל" הגורפת היא כי ייחסו העבודה בין החברה לעובדים מסוימים על-אטור, בלבד מקרים בהם נocket המפרק במפורש ובמודע בצד החציג של העסקת אי-אלמו מהעובדים במסגרת הפירוק, לאחר שנטל את רשות בית המשפט של פירוק. בנסיבות המקרה דן, אין חולק כי העובדים פוטרו עם כניסה העמותה לפירוק, לפני שנים ארוכות, ואין כל קשר עובד-מעביד בין הצדדים.

לאורו, ניתן היה לסייע את כתיבת החלטתי בנקודה זו, ולקבוע את המסקנה הפשטota המשתמעת מכך לכואורה: המפרק אינו מעבידים של העובדים, ואי כך, אין הוא חייב בחבota הדיווח הסובচות המומלצות על מעביד; זאת ועוד, יואר כי לעניין זה, אין עסוקין בעניין סמנטי-פורמלי או בא-נוחות גרידא אשר תוטל על המפרק, אלא בעלות נספת המומלצת על קופת הפירוק, אשר (כאשר בעובדים רבים עסוקין), עלתה רבה, והיא מודדת הישר מהחוץ הדיבידנד המגיע לנושאים הלא מובלטחים, אשר בלוא הכי אין מצבם שפיר.

זאת ועוד אם נלך לפי הדריך המוצעת על-ידי המפרק, אין פירושם של דברים כי מס הכנסה ושאר רשותו המשפט יאבדו את האחוז המגיע להם מן התשלום לעובד; אין עסוקין אלא ב"פיזור הנטלי" על פני העובדים השונים, כאשר על כל אחד מהם יוטל לברר את מעמדו מול רשותו המשפט בכוחות עצמוו, ואם אין, יונקה מן הפיזוי שיקבל אחוז המשטח המלא על-פי דין. לעניין זה, של בירור ותאום-מס של יחיד (להבדיל מחברה) מול רשותו המשפט, אין לאiley להציג לחישבו של הכליר, כי עסוקין בנטל אשר אין העובד יכול לעמוד בו; אולם, ניתן בכך טרחה או אי-נוחות מסוימים, אולם אין "נזכ" זה עולה בקנה אחד, לכל הדעות, עם הנזק שתتفسוג קופת הפירוק אם תוטל עלות הדיווח עבור העובדים כולם על כתפי המפרק, ובעקיפין על כתפי הנושאים הבלטי-מובטחים.

אוסיף אף זאת; הרצינול העומד מאחרוי החובבים הנוקשים המומלצים על המעביר הינו, במידה רבה, החחש כי מעביד עשוי לעשות יד אחת עם העובד ו"ילעלם" רכיבי שכר אלו ואחרים מרשותו המשפט; אך נקל לראות, כי חשש זה אינו קיים כאשר מול רשותו המשפט עומדת מפרק, שלווח שביית המשפט. למפרק אין קשר איש עם העובד כלשהו, הוא מחויב ברמה גבוהה של הגינויות ותוטם-לב, ונתנו לפיקוח ותמייד של בית המשפט וכונס הנכסים הרשמי, להם הוא חייב להגשים ודוחות מפורטים; אלו פתווחים לעיונו של כל גורם רלוונטי, כולל רשותו המשפט - קל וחומר כאשר מוחלך דיבידנד העשויה להיות יארוע מס.

30. מכל הסיבות דן, לא ברורה כלל ועיקר עמדתן של רשותו המשפט, המתעקשת על כפיה לrisk - בבחינות "יקוב הדין את ההר"; לכל אותה רשימה ארוכה לא ניתן לכיסין, אלא יובזבזו המשבכים אלא תשובה עיקרית אחת, והוא "כל המקור", קרי, יחסם של דיני המשפט אל התשלומים נובע אך ורק מעובדה אחת, והיא מקורו בחוב שכר עבודה (ואין חולק כי ככל הם פניו הדברים), אזי, חברה "היחיד המשלמת" (ואין נפקא מינה, לעומת זאת, לעומת זאת, האם

עסקינו במפרק מפעיל, אם לאו), לפועל כמו היה המעבד עצמו - זאת, הן לעניין מיסים המוטלים על המעבד בגין תשלום שכר, והן לעניין חובת דיווח.

בעניין זה, דומה כי נתפסו בא-כוחם המלומדים של המשיבים לכל טעות; אין חולק, אמנים, כי החוב היה, במקורו, חוב של הגוף חיל הפרעון; אולם מכאן ועד אימוץ אוטומי של הכלל הגורף שעוטרים המשיבים לאמץ - רב הדרך.

ראשית יער, כי כודק המפרק בטענתו, כי נטעבבו להם, למשיבים, היוצרות, והם עירבו שלא כדין בין מעמד הדייננד למעמד המפרק; אין חולק, כי עובד (או כל נושא אחר) המקביל דייננד, נחשב כמו שקיבל תשלום על חשבון התשלום המקרו הציג לו, ואי לכך, הוא נחשף לדיני המש, כל נושא לפי מעמדו, מצבו והדין הספרטיפי החל עליו. לעניין זה הערתת אף קודם, כי אחוז המש המציג לרשותו המש השונות אינו נפגע, אם מועברת חובת הדיווח והתאום מן המפרק אל העובד. הרצינו לנו עניין זה הינו פשוט: העובד, או הנושא מקבל הדייננד, לא משנה את מצבו ומעמדו המשפטי עקב הקriseה, מלבד העובדה כי בדרך כלל הסכום המשולם לו הינו פחות ממלא סכום חוב.

שונה לחלוין מצבו של המפרק. לעניין זה עיר, כי פעם נוספת שגו המשיבים, כאשר הרחיקו לבת יתר על המידה אחר הכלל, לפיו בא המפרק בעלי הגוף החייב; זאת, תוך נשתחח מהם כי מהבחן המהותית בא המפרק בעלי ציבור הנושם (באשר פעולתו מחליפה את הליכי הגביה האינדיינדו-אליטיים המקוריים לנושם מול חיבט סולבנטי), וכניסתו לנעלוי החייב אינה אלא אמצעי למסיום הגביה שיפיק עבור ציבור הנושם (בכפוף לנטלים אלו ואחרים המוטלים על יכולת הפעולה שלו בנכסיו החייב, פרי מעשים ומחדלים של החייב עצמו).

31. אי לכך, מן הדין להבהיר: המפרק אינו החייב ואין "חליף סולבנטי" שלו; המפרק הוא "ידיו המבצעת" של בית המשפט, המופקדת על תפיסת מסת נכסיו החייב, פעולה בהן לטעלת הנושם (בכפוף לכל דין), וחולקתם לפי סדרי הקדימה. מבחן הנושם, המפרק הינו מעין נאמן על-פי דין, או "רשות משפט", אשר תפקידה לפצותם בדייננד על חובם שאבד עם קרישת הגוף. החובות המוטלים על המפרק אינם זהים לחובות המוטלים על החייב, ומרכז החובות והזכויות שלו מול הנושם הינו שונה מחולוין: כך למשל, המפרק רשאי "למחוק" חוב של נושא שלא הגיע תביעה חוב בתוך שישה חודשים, דבר אשר הינו בגדר-בל-עללה על הדעת לגבי החייב עצמו; המפרק רשאי להציג אל "מאחורי הפגוד" של פסקי דין שניתנו במעמד צד אחד, אשר מחיבים את החייב; חייבו בתשלום מותנה בסדרי הקדימה ובתנאים נוספים, וכן הלאה. זאת ואף זאת; אם שב החיב ו"מגיח" אל התחים הסולבנטי, ללא שיזכה ראשית כל בהליך המשפטי המყודש של הפטר (כגון חיב פושט רgel שהליך פשיטתו הרגל שלו בוטלו ללא הפטר), הרי שככל אותן חיובי אשר "נמחקו" לכארה מול בעל התקpid שמונה לנכסיו שבים ומטעוררים לחיים - בין אם עסקינו ביתרונות תביעות החוב מעבר לגובה הדייננד ששולם, תביעות חוב שלא הוגש במועד, חיובי בטלים כלפי מפרק הצד ג', וכיוצא באלו.

המסקנה מכל האמור לעיל היא פשוטה: החייב והמפרק (או הנאמן בפשיותו רג'ל) הינם שניishi משפטיות נפרדות, אשר כל אחת מהן כפופה למערכת חיובים נפרדת המוטלות עליה לפי דין: הראשון חב בחובות שנטל על עצמו בגין המשפט האזרחי הרגיל, או הוטלו עליו על-פי דיני המיסים החלים על פרט סולבנטי. השני אינו חב אלא בחובות המוטלות עליו לפי דין-דין הפלעון; חייבו של השני (אף אם מולא) אינו מוחק את חייבו של הראשון, כל עוד לא זכו כל הנושם למאה אחוז מוחבים; חובות החייב נמחקים אך ורק כאשר החיב הופטר או חוסל (אם בחברה עסקינו).

למעשה, ה"גשר" היחיד המחבר בין שתי הישויות הנפרדות הללו הינו "דרכי ההמרה" פרי דין-דין הפלעון - מגנון דרכו ובכפוף למגבלותיו מחייב המפרק בשינויו נושא החיב מותן מסת הנכסים שתפס; לעניין זה, צדק המבוקש, כאשר השווה בין המפרק לבין המיל'ל עצמו, אשר אף עליו מוטיל הדין, במרקם מסוימים, לשפטו עובד (או אנשים אחרים). זאת, בגין חובות שלא נוצרו על-ידיון, ובכפוף לדין המყודש החל עליו, אשר אין זהה בשום פנים ואופן לדין החל על החיב העיקרי, ואף אינו מוחק את יתרת החיב לטבות הנושא; לכל היותר, נוצרת בכך הזכות של המיל'ל להכנס בעלי הנושא ולשנות בחיבם בגין הכספי ששלים; לכל הדעות, אין המיל'ל נכנס על-ידיון כך "לנעלי המעבד" (אינו חב במיסים המוטלים על המעבד, ואף אינו חייב במערכת דיווח דומה לשעל מעביד - זאת, בין היתר, אף בשל השיקולים שהובחו קודם לכך, כי מעתים הסיכויים כי בין המיל'ל לעובד דזוקא יקשר קשר פסול אשר חובת הדיווח באח להכשיל את יצירתו).

32. מכל האמור לעיל, עולה כי נסיעות של המשיבים לשימוש ב"כלל המקור", כדי לחייב את המפרק לעורוך מערכת חשבונות מסובכת ויקרה על חשבון הנושאים, דין להכשל. המפרק אינו אלא "רשות משפה", המעניק להעובד פיצוי עלי-פי דין בגין חובו ש Abed, וזאת לפי מערכת כללים, איזונים ובלים שונים לחלוטין מזו שחלה על הממשק.

אי לכך, דין הבקשה להתקבל, ודין עמדת המשיבים להדוחות, וכן אני מחליטה.

שקלתי אם יש מקום להטיל הוצאות והגעתி למסקנה כי לאור נסיבות המקרה ישאו מס הכנסה וחמוסד לביטוח לאומי, כל אחד, בהוצאות המפרק ושכ"ט עווי"ד בסך 12,500 ש"ח בצווף מע"מ. סכומים אלו ישאו הצמדה וריבית כדין מהיום ועד ליום התשלום בפועל.

המצוריות תודיעו לצדדים על המצא ההחלטה לרשותם החל מהיום.

בלשכתי, היום ייג בתשרי, תשס"ד (9 באוקטובר 2003) בהעדר הצדדים.

אלשיך ורדה, שופטת

פסק דין - אתר המשפט הישראלי www.psakdin.co.il

◀ עזרה ▶ נתוג לוו ▶ שער כניסה

Disclaimer	הודעה
<p>באוצר זה הושקעו מאמצינים רבים להעביר בדרך הנהירה הנאה והטובה ביותר חומר ובמידע חיווני. מדיה זו עשויה שימוש באמצעותים חדשניים ביותר אשר פותחו רק לאחרונה והניסיוני לגביםם הוא חדש ולא רקורסיבי.</p> <p>על המשתמשים והגולשים לעיין במקורו עצמו ולא לחסוטפק בחומר המופיע באתר המהווה מראה דרך וכיון ואינו מתיימר להחליף את המקור כבוי גם שאינו בא במקום יוץ מקצוע. האתר מייעץ לכל משתמש לקבל לפני כל פעולה או החלטה יוץ משפטiy מבצע מקצוע. האתר אינו אחראי לדיקוק ולנכונות החומר המופיע באתר. החומר המקורי נשמר בתהליך ההמרה לעיוותים מסויימים ועד להעלתו לאתר עלולים ליפול אי דיווקים ולכן האתר אחראי לשום פעולה שתעשה לאחר השימוש בו. האתר אינו אחראי לשום פרסום או לאמנויות פרטיים של כל אדם, כאגין או גוף המופיע באתר.</p>	